

ԲԼՐՈՒԼԻ ՊԱՏՃԱՌԱՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ներք բարեկամս՝

գերասան Յ. Սևուսեանցին

Բլրուլն եկաւ, բլրուլն արբելու, խելուած,
Նշապի սիրոյց ողջ զըլուել կոյցըրած:
Բերել երեւջ, բերաւոր էլ իմաստներ:
Մէն մի իմաստ ունէր զաղտնեաց աշխարհներ:
Բացաւ բերանն, երգեց զովքը անըրջոյ,
Պապանձեցան լեւոնքըն հէգ թըւնոց:
Շասաց. « Սիրոյ էս իմ ըսկիդն ու վախճան,
Դիշեր ցերեկ սէր եմ երգում, սէր միայն:
Ձըկա՛յ արդեօր Դաւթի նըման մի սիրող,
Որին սիրոյ սպանոն երգեմ սիրտ երող:
Իմ երգիցն է հեծեմանը արբելոյ,
Իմ ոգըն է որ սաղը տխուր էր երկին:
Ո՛վ է լընում վարդաւտանն իր ճիշերով,
Կամ սիրողի սիրան յոյցերով, տենչերով.
Սմէն մի ծած յայտնում եմ մի նոր զաղտնիք,
Սմէն վըշտի ունիւ ռուրն մեղեկիք:
Սմէն անգամ, երբ սերն հոգւոյ բըռնանայ,
Հոգւոյ ցաւոտ, ծորընչաղ ծո՛վ կը գառնայ.
Իմ ծըւռւնչներս հանձարն անգամ թէ լըսէ,
Հարբածի պէտ էր զըլուել կը կորցնէ:
Ձըմնան ամբողջ որ չեմ անանում սրածիս,
Սուգ եմ ճըւռնում, ընդհատում թիւն երգածիս,
Սիրեց զարնան երբ ողջ բըռնով ինչն է պատում
Միջնիւտուս ծուշկ քայրի մի անպատում,
Իմ էլ սըլտից, որ բանում եմ իր առաջ,
Վերանում են և՛ տանջանքներն և՛ հաւաչ:
Այ՛, այ՛, սիրելուհին երբ չըկայ,
Բլրուլն ի սուգ, նըրա բերնում երգ չըկայ.
Որովհետեւ վարդն է միայն բլրուլի
Դաղանիքների թափանցող լուսին:
Վարդի սիրոյ խորն այնպէս եմ ես թաղւած,
Որ լավանդակ էտթիւնս եմ ճողացած:
Վարդի սիրուն էրեւի արդէն շատ իսկ է.
Իմ ուզածըս թարձ ու քըրքուշ վա՛րդն իսկ է.
Ես անգոր եմ երթալ ոտքը Սինդորի,
Թու՛կք սիրաւոր վարդի սիրով ձորձորքի:
Հորիքիթիթիթեան երբ լիւնում է սիրուհիս,
Սմէն չարից ապտաւում է հէգ հողիս:
Վարդն որ այսօր սրտաբարեւար թիթեցաւ,
Հորձանաօր նախ ի՛մ երեսիս ժպտեցաւ.
Բոլոր զըլկից նա հէնց որ դէ՛ն է տանում,
Ժպտիւն իսկոյն ի՛մ դէ՛մըն է ցոյանում:
Ե՛րբ, կարո՛ղ է մի գիշեր իսկ չեւանալ
Հէգ բլրուլն ու ժպտող շուրթը ճողանալ »

Բողաւան ասաց. « Ո՛վ դու տեսիլ հետամուտ,
Շղարշայրի սէրերից այդ անօրոտ.
Ձըքնող վարդի փրշերից մի վիրաւոր,
Սրբաւումը ունիս միայն վըշտի բերաւոր.
Վարդն ինչքան էլ գեղեցիկ է և չըքնալ,
Հըրապոյրը շատ շատ եօ՛ժն օր է, աւա՛ղ.
Որդ սերն այսքան ողորմելի մի բանի
Մեր լուրջ սըրտի առգոտակին չէ արժանի:
Վարդի ժպտից, որ տրիւկ է քո սրտանի,
Դիշեր ցերեկ արտաւում ես լույսդին »

Բաց ինձ լսիր. վարդն որ բացւում է զարնան,
Ձի ժըպտում քեզ, ծիծաղում է քո վըրանս »

Ա Ո Ս Կ

Մի Թաղաւոր ծի լուսնադեղ զուտոր ունէր,
Տնանդներն սիրաւ սիրով կ'արհիւնէր,
Կիրքը արթուն նըրան էր միշտ պապակում,
Նրան որ գիտով իր աչերը չէր վախում.
Դե՛քն էր քափուր, հերքն իրեն ճուշկ էր անում,
Շըրթեմները սուտակն ինքն էր անաշում.
Իր գեղից որ մի շամանդաղ էլ ցոյց տար,
Հասու լինել չէր կարող ոչ մի հանձար.
Իսկ շաքարը թէ նրա շըրթանց համն առնէր,
Անօթից կը հալէր կամ կը առէր:
Յանկարձ մի օր մի դէրվիշ ա՛նցեմանիս,
Աչքը բնկաւ այս լուստաւ լուսնեակիս.
Դէրվիշն ունէր ձեւին բըռնած մի կէտ հաց,
(Միւս կէսը հացատանն էր ճողացած).
Հէնց որ աչքը բնկաւ լուսնի այտերին,
Շըւարեցաւ, վեր ձըգեց հաքը գետին:
Աղջիկն անցաւ կըրակի պէտ առջեկից,
Անուշ անուշ ժըպտաց սիրուն այտերից.
Խեղճ գէրվիշը հէնց որ ժըպտըր տեսաւ,
Սրինաշաղ աղիս գետին փռեւեցաւ.
Ողորմելոյն կէտ հաց ծննաց կէտ հողի,
Ենթարկեցաւ այսպէս կըրկին զըրկանքի:
Գիշեր ցերեկ չէր ծօնեւում քունն աչքին,
Շունջ չէր առնում լաց ու կոծից դաւանակի.
Երբանուշտ ժըպտան էր միշտ միտ բերում
Եւ աչքերից աղի արցունք անձրեւում:
Այսպէս զըւժած ծննաց ուղղի եօժ տարի,
Շըրերի հետ, փողոցումը իր ետին:

Նամիշյաներն ու ծառաները աղջըկան
Նրկատեցին, զարմացան ու զայրացան.
Եւ վըճռեցին, որ դէրվիշն իսկաւ դատեն,
Նրան վաւում ծովի նըման զըրխտան.
Մածուկ կանչեց աղջիկն իր ծօտ դէրվիշին.
Շասաց. « Անխելք, ո՛վ կը տայ ինձ քեզ պէսին.
Վե՛ր կ'այ գընա, քանի գուրեղ վըրա՛ղ է,
Թէ չէ՛ շուտով սուրբ գուրեղ կը հասէ »

— Դէրվիշն ասաց. « Ես այն օրից եմ մտած,
Որ օրից որ սիրաւոր սիրուլից է երած,
Թէ ինձ նըման բերաւորներ էլ գու՛նին,
Գեղեցիկութիւնը արժանի՛ է այդ գոհին.
Բայց այժմ որ ըպանեալու եմ ի դուր,
Մի հացը ունիմ, պատասխանը խընդրեմ տուր.
Ինչո՛ւ դու ինձ ժըպտեար ա՛յն ծամանակ,
Քանի որ գալիս հասելու էր սուր դանակ »

Աղջիկն ասաց. « Յափշտակու՛մը տեսնելով
Միմապս եկաւ, ծիծաղեցայ հեշտ կերպով.
Ես քեզ վրայ կարող եմ միշտ ծիծաղիլ.
Բայց քեզ ժըպտիլ ինձանից մի՛ ըտպախի »
Շասաց աղջիկն ու ծովին պէտ վերացաւ,
Մինչ գէրվիշը հպկի փրշից, վերջացաւ:

1910 Փետ. 4

Փարիզ

Թրգմ. պարսկերէնից

ՄԵՍՐՈՊ ՎՐԴԱՅ. ՄԱՐՄՈՒՅԵԱՆ